



# TERVEYSALAN KASVUSTRATEGIAN TÄYTÄNTÖÖNPANOSSA ei saa vitkutella

Terveysalan kasvustrategian mukaan Suomi haluaa olla kansainvälisesti tunnettu terveysalan tutkimuksen ja innovaatiotoiminnan, investointien ja uuden liiketoiminnan edelläkävijä. Tavoitteena on hyödyttää ihmisten terveyttä, hyvinvointia ja toimintakykyä. Strategian toteuttamisessa ei saa viivytellä, sillä päättämättömyys maksaa rahaa.

Kesällä valmistui kolmen ministeriön (TEM, STM, OKM), Tekesin ja Suomen Akatemian Terveysalan tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kasvustrategia. Eri sidosryhmät olivat työssä tiiviisti mukana. Strategia sisältää 12 toimenpidesuositusta, joilla tähdätään merkittäviin muutoksiin tutkimus- ja kehitysalan ekosysteemissä eli kokonaisuudessa.

## Tavoitteena on parantaa Suomen kilpailukykyä

Hyvinvointiin ja terveyteen liittyvä toimiala on yksi niistä harvoista, joiden liiketoiminta on ollut kymmeniä vuosia jatkuvassa kasvussa. Toimialat ovat myös erittäin merkittäviä tutkimus- ja tuotekehityksen kannalta.

Strategia-asiakirja pyrkii tunnistamaan ne terveysalan innovaatioekosysteemin kohdat, jotka korjaamalla pystyttäisiin parantamaan Suomen kilpailukykyä ja luomaan Suomelle kilpailuetua terveysalan tutkimus- ja innovaatioektoreilla. Tavoitteena on vahvistaa nimenomaan terveyteen liittyvien toimialojen taloudellista kasvua.

Suomessa on terveysalalla vahvaa osaamista. Potentiaali alan merkittävään kasvuun on huima, mutta sen

hyödyntäminen vaatii valtavasti kovaa työtä. Ennen kaikkea tarvitaan päätöksiä terveysalan toimintaympäristön kehittämiseksi yritys- ja innovaatiomyönteisemmäksi.

## Ihmisen suhde omaan terveyteensä on murroksessa

Strategia on tärkeä myös laajemman terveyteen kohdistuvan muutoksen näkökulmasta. Terveystieteiden murroksen ohella ihmisen oma rooli terveytensä edistämässä korostuu. Ihmiset voivat varallisuustasostaan riippumatta hyödyntää uusia teknisiä sovelluksia ja toisaalta valita hoitopaikkansa aikaisempaa vapaammin.

Lisääntyvä halu kantaa vastuuta omasta terveydestä päivittää totut toimintamallit ja luo markkinoita uusille teknologisille ratkaisuille. Tulevaisuuden terveyspalveluiden kuluttajat ovatkin entistä tietoisempia heitä koskevista ratkaisuista.

Muutoksilla saadaan todennäköisesti aikaan suuria hyötyjä, ja yhteiskunnan kannattaa luoda kannustimia kehityksen nopeuttamiseksi. Terveystieteen huolehtivat ja hyvinvoivat ihmiset ovat yhteiskunnan tärkein tuki.

Voittajakansantalouksien pitää pohtia myös hyvin epätavanomaisia ratkaisuja, jotta ne voivat kehittää

terveyden edistämiseen liittyviä markkinoita. Yhteiskunnan tulisikin kannustaa ihmisiä kokeilemaan aktiivisesti uusia, oman terveyden seuraamiseen ja edistämiseen soveltuvia ratkaisuja.

### **Yliopistosairaalakampukset kehityksen ytimessä**

Strategian ydin on yliopistollisten sairaaloiden ja niiden ympärille syntyneiden tieteellisten yhteisöjen aivan uudenlainen kehittäminen, jossa yhdistetään koulutus, tutkimus ja hoito sekä niihin liittyvä yritystoiminta. Ennen kaikkea on koottava resursseja eri terapia- ja teknologia-alueilla, jotta voidaan luoda kilpailukykyistä toimintaa.

Häviämme kansainvälisen kilpailun, jos alueet keskittyvät kilpailemaan keskenään kansallisista julkisista tutkimusresursseista. Kykymme kilpailla investoinneista paranee olennaisesti, jos keskitämme tutkimusta yhdenmukaisempiin ja suurempiin kokonaisuuksiin.

### **Tavoitteena elämänlaadun parantaminen ja eliniän piteneminen**

Viime kädessä innovaatioilla pyritään parantamaan elämänlaatua ja pidentämään elinaikaa. OECD:n tutkimuksen mukaan elinajanodote on kasvanut joka neljäs vuosi keskimäärin vuodella 1990-luvun alusta lähtien. Uuden teknologian mahdollistamalla paremmalla hoidolla ja innovatiivisilla lääkkeillä on 40–50 %:n osuus elinajan pidentymisessä. Näin ollen terveyteen liittyvät innovaatiot pidentävät joka vuosi elinikaamme reilulla kuukaudella.

Uskon vahvasti siihen, että toteutuessaan strategia tukee merkittävästi myös terveydenhuoltojärjestelmämme myönteistä kehitystä. Potilaat ja julkinen terveyssektori hyötyvät huomattavasti tutkimustoiminnan kerryttämästä tietotaidosta ja uusista keksinnöistä. Tutkimustyöhön osallistuminen vahvistaa lääkäreiden ja hoitohenkilökunnan osaamista ja tuottaa näin suoraan lisäarvoa sekä potilaille että koko yhteiskunnalle. Lisäksi tutkimustoiminnan investoinnit tuottavat suoraan sijaintimaille merkittäviä myönteisiä vaikutuksia niin työllisyyden kuin siitä koituvien verotulojen muodossa.

### **Suomi olisi ideaali pilottimarkkina terveyden uusille ratkaisuille**

Suomen julkinen tutkimus- ja innovaatiojärjestelmä ei ole avautunut ja kansainvälistynyt toivotulla tavalla. Suomi ei vedä puoleensa tarpeeksi tutkimus- ja inno-

vaatio-osaajia eikä kansainvälisiä investointeja. Terveyssektorilla Suomi ei ole profiloitunut maana, joka pyrkisi ottamaan nopeassa tahdissa käyttöön tai loisi testialustoja uusille lääke- ja terveysteknologisille innovaatioille. Vaikeus saada Suomesta referenssiasiakkaita hankaloittaa myös uusien innovaatioiden pääsyä kansainvälisille markkinoille.

Suomella katsotaan olevan erityisen hyvä asema niin sanotun henkilökohtaisen terveydenhoidon tutkimuksen kärkimaana. Tutkimus ja osaaminen ovat korkealla tasolla, ja käytettävissä ovat maailmanlaajuisesti ainutlaatuiset biopankit sekä kattavat tietokannat kansalaisten terveydestä. Suomella on myös huipputason tutkimusosaamista monilla terapia-alueilla ja monipuolista osaamista terveysteknologiassa, esimerkiksi diagnostiikassa ja kuvantamisessa. Suomella on myös vahvaa ICT-osaamista ja teknologiateollisuutta.

### **On uskallettava tehdä valintoja**

Emme voi pienenä maana erikoistua terveyssektorilla kaikkeen. Olennaista on myös se, että voimme korvata ja ennen kaikkea tehostaa julkisten tutkimuspanoksiemme vaikuttavuutta tiivistämällä kumppanuutta yksityisen sektorin toimijoiden kanssa.

Tieteen relevanssia on vaikea etukäteen tietää ja ennustaa. Avoimelle, ruohonjuuritason rahoitukselle pitää jättää tulevaisuudessakin riittävät resurssit. Samaan aikaan on uskallettava tehdä keskittämispäätöksiä tiettyihin osaamisalueisiimme, joilla uskomme olevan tulevaisuudessa kysyntää keksinnöille ja niistä jalostuville innovaatioille.

### **Päättämättömyys on terveysalan suurin rahanreikä**

Kasvustrategian toimenpidesuosituksukset ovat suhteellisen konkreettisia ja pantavissa täytäntöön sinnikkäällä työllä. Suurin osa kirjauksista ei vaadi valtioneuvostotason päätöksiä, vaan ne voidaan viedä käytäntöön ministeriöiden ja niiden alaisten laitosten päätöksillä.

Nyt ei saa viivyttellä – varsinkaan kun strategian sisällöstä tuntuu olevan erittäin laaja kansallinen yhteisymmärrys. Strategian heikosta täytäntöönpanosta kärsisi ennen kaikkea suomalainen hyvinvointiyhteiskunta, jonka yksi peruspilari on ollut toimiva terveydenhuoltojärjestelmä. Päättämättömyys on terveysalan suurin rahanreikä. ■